

# SEGURETAT I VICTIMITZACIÓ A LES ILLES BALEARS

## MARC TEÒRIC EN ÈPOCA DE CRISI



**Març 2013**

## ÍNDEX

|  |           |
|--|-----------|
| <b>A.-“EL MARC SOCIOLÒGIC DE LA INSEGURETAT A BALEARS EN ÈPOCA DE CRISI”</b> | <b>3</b>  |
| <b>A.1 MARC SOCIOLÒGIC DE REFERÈNCIES</b>                                    | <b>4</b>  |
| <b>A.2 MARC SOCIOLÒGIC D’INCERTESES</b>                                      | <b>7</b>  |
| <b>A.3 INFORMES COMPLEMENTARIS</b>   | <b>9</b>  |
| <b>B.-“ SEGURETAT I VICTIMITZACIÓ A LES ILLES BALEARS 2013”</b>              | <b>13</b> |
| <b>B.1 OBJECTIUS</b>   | <b>14</b> |
| <b>B.2 METODOLOGÍA</b>   | <b>15</b> |
| <b>B.3 MODEL D’ENQUESTES</b>   | <b>20</b> |
| <b>C.- PRINCIPALS RESULTATS: QUADERNS GADESÒ 229</b>                         | <b>28</b> |

## **A.-“EL MARC SOCIOLÒGIC DE LA INSEGURETAT A BALEARS EN ÈPOCA DE CRISI”**

A les societats modernes s'ha generat un fenomen social de sentiment de temor respecte a la seguretat referida a les persones físiques i als béns. La ciutadania exigeix a l'estat que exerceixi una intervenció al respecte tant en l'àmbit punitiu com preventiu.

La seguretat ciutadana és, doncs, un producte recent de l'evolució sociopolítica dels últims anys, i és una construcció col·lectiva a partir d'algunes dades objectives (haver estat víctima de algun delicte, o simplement, l'augment dels fets delictius), i en funció dels quals s'ha generat un conglomerat de temors i preocupacions que, a través de les relacions quotidianes s'ha convertit en una estructura social autònoma de la por col·lectiva a ser víctima de algun delicte: la **inseguretat ciutadana**.

En la construcció social de aquesta sensació de seguretat/inseguretat ciutadana intervenen diversos factors: uns, més “clàssics”, com l'augment de la delinqüència, la crisi de confiança en el sistema penal o una major problemàtica de la marginació social; d'altres, més recents, com la inestabilitat laboral (i una de les seves conseqüències més tangibles: l'increment de les taxes d'atur) o la pèrdua de valors (o la seva substitució per uns altres de nous).

L'estudi de la seguretat pública s'ha convertit en una prioritat per a les autoritats polítiques de les societats occidentals. S'ha de destacar el fet de que en moltes ocasions els esforços es concentren prioritàriament en reduir les xifres de delinqüència, i a vegades no es té tant en compte el fet de treballar per a reduir la sensació de inseguretat, que no s'assoleix únicament reduint les esmentades xifres.

## A.1 MARC SOCIOLÒGIC DE REFERÈNCIES

Per comprendre el significat de la percepció ciutadana de la seguretat pública en sentit estricte, és necessari acudir a un concepte més ampli que sol afectar a les societats “avançades” i relativament instal·lades en el benestar i que experimenten canvis profunds en tots els seus paràmetres relacionals, que es concreten en un marc de referències bàsiques.

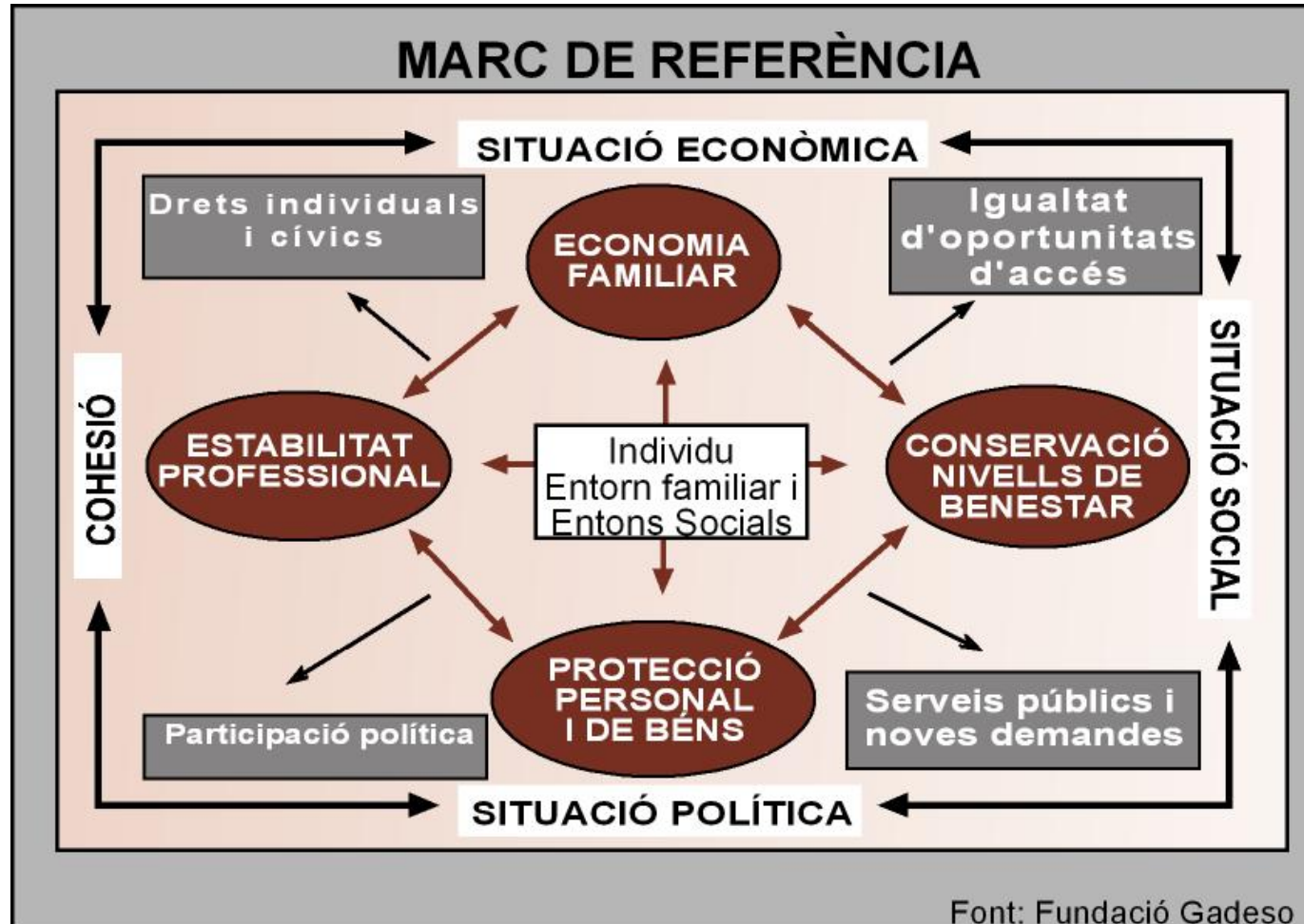
La percepció de la seguretat pública per part dels individus que viuen a un context “organitzat”, fa referència als elements bàsics que constitueixen el seu viure i convida. Es parteix de la prioritat de uns individus que viuen i convida dins una societat democràtica i que aquesta li ha de possibilitar un accés i ús de diferents paràmetres de referència emmarcats dins una societat avançada política, social i econòmicament.

El quadre adjunt pretén descriure els ítems bàsics de referència amb els seus corresponents àmbits de acció.

|                          |  |
|--------------------------|--|
| <b>TREBALL</b>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Augment atur i precarització laboral</li> <li>- Atur juvenil</li> <li>- Baixa qualificació</li> <li>- Deslocalització</li> <li>- Difuminació de les professions</li> <li>- Manca de motivació</li> </ul>                  |
| <b>FAMÍLIA</b>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Descens de la nupcialitat</li> <li>- Retard edat matrimoni i emancipació</li> <li>- Descens natalitat</li> <li>- Manca d'habitatge</li> <li>- Complexitat relacions familiars</li> <li>- Crisi de sociabilitat</li> </ul> |
| <b>VALORS I CREENCES</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Crisi de les concepcions tradicionals</li> <li>- Nous sistemes d'identitats</li> <li>- Canvis de valors i pautes socials</li> <li>- Crisi de criteris morals</li> <li>- Tendència a l'anomia</li> </ul>                   |
| <b>XARXES SOCIALS</b>    | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Canvis i difuminació de vincles</li> <li>- Tendència a l'individualisme i aïllament social</li> <li>- Augment de les migracions: pèrdua de vincles</li> <li>- Pertinences laxes i heterogènies</li> </ul>                 |

|                                |  |
|--------------------------------|--|
| <b>MEDI AMBIENT</b>            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Crisi ecològica</li> <li>- Canvi climàtic / Escalfament global</li> <li>- Desastres naturals</li> <li>- Esgotament recursos naturals</li> <li>- Desequilibris entre població i riquesa</li> <li>- Destrucció espècies</li> </ul>  |
| <b>INSTITUCIONS POLÍTIQUES</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Crisi de l'estat nacional</li> <li>- Desimplicacions (apatia, abstenció...)</li> <li>- Desajusts de les institucions (micro-macro)</li> <li>- Dèficits democràtics</li> <li>- Poders opacs</li> <li>- Noves piràmides de poder (econòmics, comunicacionals...)</li> </ul> |
| <b>BENESTAR SOCIAL</b>         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Augment de la fam i la pobresa al món</li> <li>- Augment desigualtats</li> <li>- Crisi estat del benestar</li> <li>- Retrocessos socials</li> <li>- Concentració riquesa i poder</li> <li>- Noves formes d'exclusió social</li> </ul>                                     |
| <b>VIOLÈNCIA I INSEGURETAT</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Augment delinqüència</li> <li>- Violència de gènere</li> <li>- Violències juvenils anòmiques: pandillismes</li> <li>- Terrorisme</li> <li>- Noves màfies internacionals</li> </ul>  |

S'adjunta un marc de referències bàsiques interrelacionades amb els seus distints ítems.



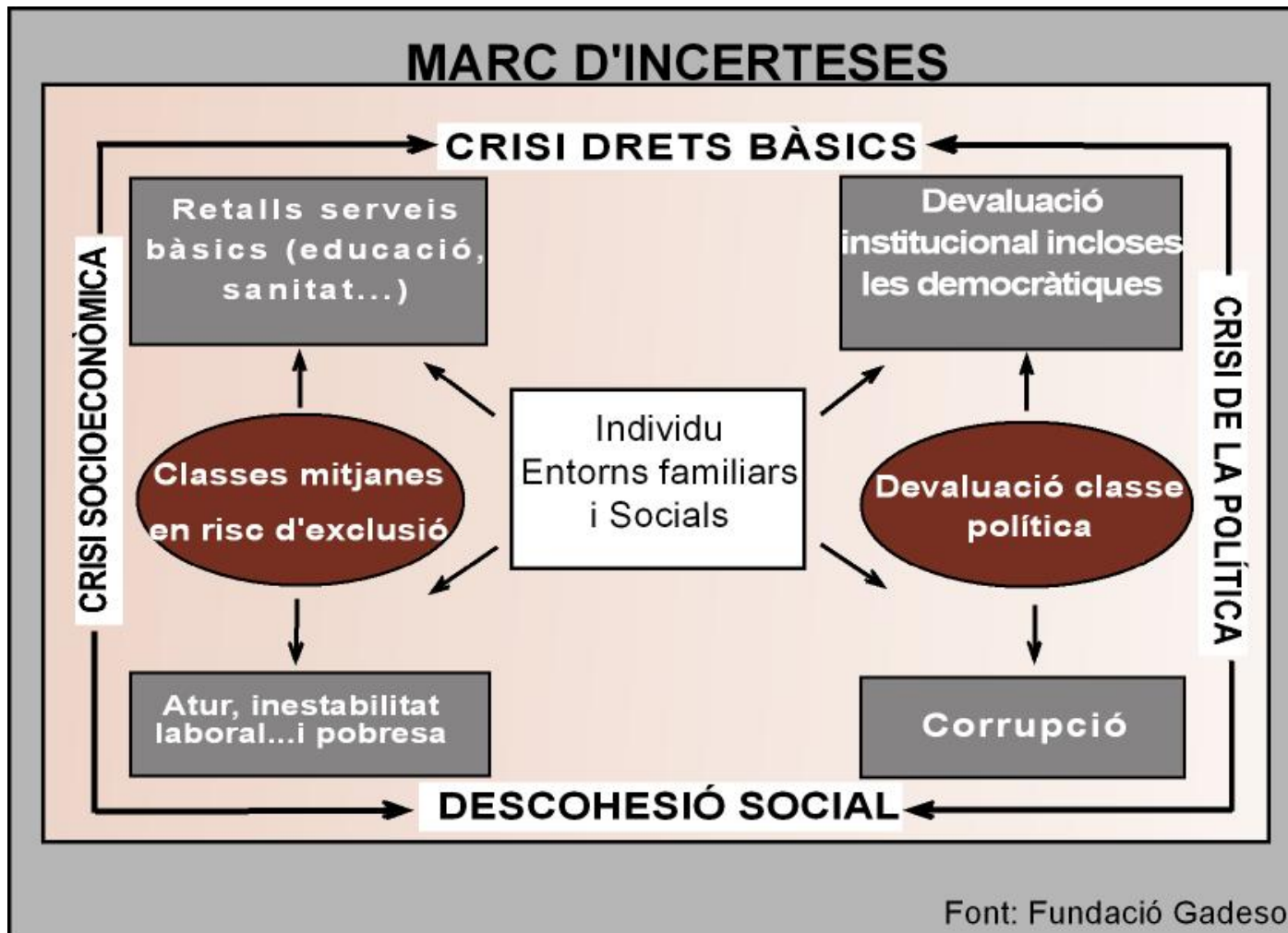
## A.2 MARC SOCIOLÒGIC D'INCERTESES

El marc de referències bàsiques reflectit a la pàgina anterior implica el *desideràtum* de viure i convida a un sistema democràtic fonamentat en la defensa dels drets ciutadans bàsics així com la possibilitat real d'accés en igualtat d'oportunitats als bens i serveis.

Com es lògic aquest *desideràtum* no es compleix, ni prop fer-hi, al cent per cent. Aquests incompliments són encara molts més greus en un moment a on en una crisi estructural afecta a la ciutadania. A un moment com el que vivim la percepció d'inseguretat supera la simple i clàssica denominada inseguretat ciutadana. De fet el quadre adjunt fa referència precisament al marc d'incerteses que els ciutadans pateixen avui.

La crisi afecta no tan sols a situacions greus de tipus econòmics sinó també al mateix sistema democràtic que els ciutadans consideram, en els seus comportaments, diaris com ineficaç i injust. Al mateix temps, els ciutadans donada la manca de resposta política als problemes reals, s'autoorganitzen en moviments autònoms que, encara que poc estructurats, resulten molt significatius. El conjunt d'aquestes incerteses condueix cap a una societat dual i descohesionada.

Aquesta percepció d'inseguretat té el seu reflex en dos esquemes bàsics inclosos en l'enquesta: les causes i conseqüències de la inseguretat i les situacions que la provoquen.





### **A.3 INFORMES COMPLEMENTARIS**

## **DOSSIERS**

A [www.gadeso.org](http://www.gadeso.org) a l'apartat **dossiers** podeu accedir a distints documents que estudien i analitzen la inseguretat i la victimització. Com podreu comprovar, hi ha uns dossiers (número **1** i **7**) que fan referència a la percepció de l'inseguretat abans de la crisi. Tant les dades quantitatives com qualitatives són diferents a les corresponents investigacions post-crisi (des de 2009 en endavant). El dossier **383** recull el marc teòric corresponent a 2010, i el seu contingut és molt similar al marc teòric de 2013, que es reproduïx en aquestes pàgines, que, no obstant, està enriquit especialment en el que denominam marc de referència i d'incerteses. El dossier **273** inclou diversos articles de la revista Temes que fan referència a totes les incerteses i inseguretats a partir de la crisi. El dossier **310** inclou una anàlisi molt acurada de polítiques de seguretat i control d'espais públics a una barriada de Barcelona (el Raval), especialment conflictiva. Finalment, el dossier 309 és una molt interessant aportació de distints experts de l'Associació Catalana de Sociologia referides a la seguretat ciutadana.

En els enllaços següents podeu accedir gratuïtament a tots aquests estudis

### **384 - Seguretat i victimització a les Illes Balears 2010 (II)**



[Segona part: resultats per illes](#)

### **383 - Seguretat i victimització a les Illes Balears 2010 (I)**



[Primera part: marc teòric](#)

### **373 - L'era de les incerteses**



[Articles de la revista Temas para el debate](#)

### 310 - Polítiques de seguretat i control de l'espai públic



[Estudi de cas: El Raval de Barcelona](#)

### 309 - La seguretat ciutadana



[Informe sobre l'estat de la qüestió](#)

### 308 - Seguretat i victimització a Balears 2009



[Resum sintètic de la investigació](#)

### 307 - Seguretat i victimització a Balears 2009



[Investigació de la Fundació Gadeso](#)

### 7 - Seguretat i victimització a Balears



[Document sintètic 2004](#)

### 1 - Seguretat i Victimització a les Illes Balears



[Informe 2002](#)

## **QUADERNS GADESO**

A més, a la web [www.gadeso.org](http://www.gadeso.org), podeu accedir als distints **Quaderns Gadeso** que fan referència precisament a la inseguretat i a la victimització a les Illes Balears:

- Quaderns Gadeso nº 143, Juny 2009

- Quaderns Gadeso nº 162, Març 2010

- Quaderns Gadeso nº 229, Març 2013

## ***B.-“SEGURETAT I VICTIMITZACIÓ A LES ILLES BALEARS 2013”***

## B.1 OBJECTIUS

### Objectiu General

*Conèixer les experiències de victimització a Balears i l'índex de denúncia, el que s'anomena "xifra negra" (delictes no denunciats), estudiar i analitzar les preocupacions de la població i dels visitants pel que fa a la seguretat, als sentiments d'inseguretat i la percepció de seguretat en relació a l'àmbit social i humà.*

Això pot permetre als responsables polítics i tècnics de garantir la seguretat als seus ciutadans de desenvolupar polítiques de seguretat i prevenció així com dissenyar actuacions multifactorials (policíac, social i d'altres) en ordre a disminuir el nivell de delinqüència i la sensació d'inseguretat.

### Objectiu Específic 2013

Aprofitar l'esforç analític de la investigació realitzada el 2002, 2004, 2006, 2008, 2010 per efectuar un seguiment de la tendència de la seguretat / inseguretat en el nostre territori. Donada la situació de crisi sistèmica, l'investigació del 2013 pretén profunditzar no només en les dades quantitatives sinó també en les arrels que provoquen inseguretat a la ciutadania. Al mateix temps es pretén profunditzar en les causes i propostes de solució que els ciutadans donen.

## B.2 METODOLOGIA

L'investigació es basa en quantificar el que es denomina com a **experiència de victimització**. És a dir, identificar i quantificar els fets que impliquen qualche tipus "d'agressió" a la persona física i/o als seus béns, que no sempre tenen correspondència amb els fets delictius socialment reconeguts.

Els resultats és el que es denomina **índex de victimització**: Percentatge de ciutadans que reconeix haver sofert, durant el darrer any, un o més dels fets de Victimització .

$$\text{Índex de victimització} = \frac{\text{Víctimes}}{\text{Entrevistes}} \times 1000$$

Al mateix temps es pretén quantificar i qualificar les **causes i solucions** que aporten els ciutadans referides a la situació de l'inseguretat. Al mateix temps es pretén que els ciutadans posin de manifest quines són les **situacions socials i visibles que provoquen inseguretat**. Aquest darrer punt és particularment rellevant a un moment de crisi com el que estem vivint.

Finalment s'afegeix una valoració que els ciutadans donen de les actuacions de les diferents **forces de seguretat de l'estat** així com de l'ús i satisfacció que es fa dels **serveis de denúncies**.

## ÀMBIT D'INVESTIGACIÓ

La comunitat autònoma de les Illes Balears, desagregada territorialment per illes: Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

## LA MOSTRA

Es fonamenta per l'assegurament de la representativitat suficient per inferir els resultats de la població, mitjançant enquestació personal i directa distribuïda per àmbits a 1700 persones. L'afixació de la mostra és estratificada per gènere, edat i zones d'anàlisi.

## DISTRIBUCIÓ MOSTRAL

| ZONIFICACIÓ       | Mallorca          | Menorca                       | Eivissa                         | Formentera         | TOTAL       |
|-------------------|-------------------|-------------------------------|---------------------------------|--------------------|-------------|
| Nuclis rellevants | Palma (400)       | Maó (125)<br>Ciutadella (125) | Vila (150)<br>Sant Antoni (100) | Sant Francesc (75) | 975         |
| Nuclis menors     | Part Forana (400) | 150                           | 150                             | 25                 | 725         |
| <b>TOTAL</b>      | <b>800</b>        | <b>400</b>                    | <b>400</b>                      | <b>100</b>         | <b>1700</b> |



## MARGES D'ERROR

Amb un nivell de confiança del 95,5%, i en el suposat de màxima indeterminació ( $p=q=50$ ), els marges d'error són els següents:

|               |                 |                |             |
|---------------|-----------------|----------------|-------------|
| Mostra Total: | 1.700 enquestes | Marge d'error: | $\pm 2'4\%$ |
|---------------|-----------------|----------------|-------------|

### Per Illes:

|          |               |                |             |
|----------|---------------|----------------|-------------|
| Mallorca | 800 enquestes | Marge d'error: | $\pm 3'5\%$ |
|----------|---------------|----------------|-------------|

|         |               |                |             |
|---------|---------------|----------------|-------------|
| Menorca | 400 enquestes | Marge d'error: | $\pm 5'0\%$ |
|---------|---------------|----------------|-------------|

|                      |               |                |             |
|----------------------|---------------|----------------|-------------|
| Eivissa i Formentera | 500 enquestes | Marge d'error: | $\pm 4'5\%$ |
|----------------------|---------------|----------------|-------------|

La mostra es distribueix proporcionalment per sexes, edats, blocs de població i ubicació territorial.

## DATES DE REALITZACIÓ

Mesos de Gener i Febrer de 2013

## EL QÜESTIONARI.

S'utilitza el mateix disseny de qüestionari de les investigacions anteriors amb els continguts, extensió i agilitat suficient per abordar el següents àmbits: (1) Extensió de la delinqüència, (2) Els serveis policíacs, (3) La percepció de la seguretat.

### 1.-Extensió de la delinqüència.

S'esbrina l'àmbit espacial i temporal dels fets delictius durant el darrer any, així com el recorregut des del coneixement o patiment del delicte fins a la finalització del procés amb independència de que hagin seguit el procediment legal.

#### Tipologia:

- Fets contra els vehicles.
- Fets contra l'habitatge principal
- Fets contra la segona residència
- Fets contra la seguretat personal.
- Fets contra els comerços (en dos àmbits d'investigació: els ciutadans en general i els comerciants en particular)

### 2.- Els serveis policíacs

Anàlisi i valoració de l'opinió dels ciutadans sobre el rol policíac, l'eficàcia de les forces de seguretat envers les denúncies i la seva resolució. La percepció de l'eficiència sobre les actuacions policíacques concretes i sobre la vigilància dels entorns.

### **3.- La percepció de la seguretat.**

S'aplica un qüestionari específic mitjançant el qual els ciutadans es puguin identificar en més o menys intensitat en diverses situacions que provoquen inseguretat.

### **4.- Causes i possibles solucions.**

S'inclou un qüestionari específic mitjançant el qual els ciutadans puguin identificar les causes i les possibles solucions per millorar la seguretat.

## **RESULTATS**

Els resultats de l'enquesta s'oferiran:

- A. De manera comparativa amb anteriors investigacions
- B. Per illes

## **B.3 MODELS D'ENQUESTES**

### EXPERIÈNCIA DE VICTIMITZACIÓ (\*)

|  | Personal (**) |    |    | Entorn familiar (***) |    |    | Denunciat |    | Perquè (****) |    | Resultat (en cas de sí) |                 |        | Risc |      |     |
|--|---------------|----|----|-----------------------|----|----|-----------|----|---------------|----|-------------------------|-----------------|--------|------|------|-----|
|  | SI            | No | Nº | SI                    | No | Nº | SI        | NO | SI            | NO | Satisfactori            | No satisfactori | No sap | Alt  | Baix | Nul |
| <b>1.-FETS CONTRA ELS VEHICLES</b>               |               |    |    |                       |    |    |           |    |               |    |                         |                 |        |      |      |     |
| 1.1. Robatori del cotxe                          | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 1.2. Robatori de la moto                         | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 1.3. Robatori d'objectes del vehicle             | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 1.4. Intent de robatori del cotxe                | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 1.5. Intent de robatori de la moto               | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 1.6. Danys a objectes/accessoris del vehicle     | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| <b>2.-FETS CONTRA L'HABITATGE PRINCIPAL</b>      |               |    |    |                       |    |    |           |    |               |    |                         |                 |        |      |      |     |
| 2.1. Robatori a l'habitatge principal            | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 2.2. Intent de robatori a l'habitatge principal  | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 2.3. Vandalisme contra l'habitatge principal     | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| <b>3.-FETS CONTRA LES SEGONES RESIDÈNCIES</b>    |               |    |    |                       |    |    |           |    |               |    |                         |                 |        |      |      |     |
| 3.1. Robatori a la segona residència             | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 3.2. Intent de robatori a la segona residència.  | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 3.3. Vandalisme a la segona residència           | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| <b>4.-FETS CONTRA LA SEGURETAT PERSONAL</b>      |               |    |    |                       |    |    |           |    |               |    |                         |                 |        |      |      |     |
| 4.1. Robatori de bossa o cartera (amb violència) | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 4.2. Intent de robatori de bossa o cartera       | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 4.3. Furt de bossa o cartera (sense violència)   | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 4.4 Intent de furt                               | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 4.5. Estrebada                                   | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 4.6. Intent d'estrebada                          | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 4.7. Atracament                                  | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 4.8. Intent d'atracament                         | 1             | 2  |    | 1                     | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |

(\*) Els darrers dotze mesos – (\*\*) Persona enquestada – (\*\*\*) Persones que viuen dins el llar familiar de manera estable – (\*\*\*\*) Mirar taula adjunta/posar el nº

## EXPERIÈNCIA DE VICTIMITZACIÓ (\*)

|   | Personal (**) |    |    | Entorn familiar(***) |    |    | Denunciat |    | Perquè (****) |    | Resultat (en cas de sí) |                 |        | Risc |      |     |
|---|---------------|----|----|----------------------|----|----|-----------|----|---------------|----|-------------------------|-----------------|--------|------|------|-----|
|   | SI            | No | Nº | SI                   | No | Nº | SI        | NO | SI            | NO | Satisfactori            | No satisfactori | No sap | Alt  | Baix | Nul |
| <b>1.-FETS CONTRA ELS VEHICLES</b>              |               |    |    |                      |    |    |           |    |               |    |                         |                 |        |      |      |     |
| 1.1. Robatori del cotxe                         | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      | 1    | 2    | 3   |
| 1.2. Robatori de la moto                        | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 1.3. Robatori d'objectes del vehicle            | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 1.4. Intent de robatori del cotxe               | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 1.5. Intent de robatori de la moto              | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 1.6. Danys a objectes / accessoris del vehicle  | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| <b>2.-FETS CONTRA L'HABITATGE PRINCIPAL</b>     |               |    |    |                      |    |    |           |    |               |    |                         |                 |        |      |      |     |
| 2.1. Robatori a l'habitatge principal           | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      | 1    | 2    | 3   |
| 2.2. Intent de robatori a l'habitatge principal | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 2.3. Vandalisme contra l'habitatge principal    | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| <b>3.-FETS CONTRA LES SEGONES RESIDÈNCIES</b>   |               |    |    |                      |    |    |           |    |               |    |                         |                 |        |      |      |     |
| 3.1. Robatori a la segona residència            | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      | 1    | 2    | 3   |
| 3.2. Intent de robatori a la segona residència  | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 3.3. Vandalisme contra la segona residència     | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| <b>4.-FETS CONTRA LA SEGURETAT PERSONAL</b>     |               |    |    |                      |    |    |           |    |               |    |                         |                 |        |      |      |     |
| 4.1. Robatori de bossa o cartera                | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      | 1    | 2    | 3   |
| 4.2. Intent de robatori de bossa o cartera      | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 4.3. Furt                                       | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 4.4. Intent de furt                             | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 4.5. Estrebada                                  | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 4.6. Intent d'estrebada                         | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 4.7. Atracament                                 | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 4.8. Intent d'atracament                        | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| <b>5.-FETS CONTRA ELS COMERÇOS</b>              |               |    |    |                      |    |    |           |    |               |    |                         |                 |        |      |      |     |
| 5.1. Robatori al comerç                         | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      | 1    | 2    | 3   |
| 5.2. Intent de robatori al comerç               | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 5.3. Furt                                       | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 5.4. Intent de furt                             | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 5.5. Atracament al comerç                       | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 5.6. Intent d'atracament al comerç              | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |
| 5.7. Vandalisme                                 | 1             | 2  |    | 1                    | 2  |    | 1         | 2  |               |    | 1                       | 2               | 3      |      |      |     |

(\*) Els darrers dotze mesos – (\*\*) Persona enquestada – (\*\*\*) Persones que viuen dins el llar familiar de manera estable – (\*\*\*\*) Mirar taula adjunta/posar el nº

### MOTIUS DE DENÚNCIA / NO DENÚNCIA

#### **Perquè denunciar**

|                            |          |
|----------------------------|----------|
| Per detenir el delinqüent  | <b>1</b> |
| Per reclamar l'assegurança | <b>2</b> |
| Suggeriment de la policia  | <b>3</b> |
| Recuperar objectes robats  | <b>4</b> |
| Altres                     | <b>5</b> |

#### **Perquè no denunciar**

|                      |          |
|----------------------|----------|
| No serveix per res   | <b>1</b> |
| Burocràcia excessiva | <b>2</b> |
| Altres               | <b>3</b> |

## VALORACIÓ DE LES FORCES DE SEGURETAT DE L'ESTAT

En el cas d'haver sofert alguna experiència de victimització \_\_\_, o en el cas de sofrir-la \_\_\_, a qui va acudir / acudiria en primer lloc?

|                                    |          |
|------------------------------------|----------|
| <b>Policia Local (092)</b>         | <b>1</b> |
| <b>Policia Nacional (091)</b>      | <b>2</b> |
| <b>Guàrdia Civil (062)</b>         | <b>3</b> |
| <b>Telèfon d'emergències (112)</b> | <b>4</b> |

Només en el cas d'haver sofert una experiència de victimització, valori de 0 a 10 l'actuació de les forces de seguretat

**De 0 a 10**

|                                    |  |
|------------------------------------|--|
| <b>Policia Local (092)</b>         |  |
| <b>Policia Nacional (091)</b>      |  |
| <b>Guàrdia Civil (062)</b>         |  |
| <b>Telèfon d'emergències (112)</b> |  |



### SITUACIONS QUE PODEN GENERAR INSEGURETAT

|   | Nivell importància o incidència a la nostra Comunitat (*) | Nivell de satisfacció/insatisfacció a la nostra Comunitat per una seguretat pública i privada adequada (**) | Quines són les principals causes (***) | Quins haurien de ser els camins de solució (****) |
|---|---|---|--|---|
| 1.-Inseguretat bens personals/familiars (habitatge, cotxe, ...)                                 | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 2.-Inseguretat persona física (robaments i atracaments personals)                               | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 3.-Violència domèstica i de gènere (agressions físiques i sexuals fora i dins l'àmbit domèstic) | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 4.- persones sense feina ( persones en situació d'atur)   | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 5.- Bandes juvenils   | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 6.-Drogadicció  | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 7.- Prostitució al carrer   | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 8.- Destrossa dels bens públics (bancs, jardins,...)  | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 9.- Petita delinqüència (estrebades, clavelleres...)  | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 10.- Gran delinqüència (màfies,...)   | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 11.- Gamberrisme juvenil (botellón, macrofestes,...)  | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 12. Inseguretat de transitar o passejar per distintes zones o carrers                           | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 14. Forta presència de la immigració  | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 15. Mobbing (assetjament laboral)   | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 16. Reaccions racistes  | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |
| 17. Situacions conflictives a l'àmbit escolar   | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10                                      | 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10  |  |   |

(\*) 0.- molt baixa incidència – 10.- molt alta incidència. (\*\*) 0.- molt insatisfactori – 10.- molt satisfactori. (\*\*\*) Mirar taula adjunta/posar el nº. (\*\*\*\*) Mirar taula adjunta/posar el nº

## PRINCIPALS CAUSES QUE PODEN GENERAR INSEGURETAT

### PRINCIPALS CAMINS DE SOLUCIÓ

| CAUSES                                     |    |
|--|----|
| Lleis inadequades                          | 1  |
| Aplicació lleis inadequades                | 2  |
| Manca vigilància policíaca                 | 3  |
| Manca actuació policíaca eficaç            | 4  |
| Incidència atur. Temporalitat/precarietat) | 5  |
| Incidència immigració                      | 6  |
| Incidència drogaaddicció                   | 7  |
| Desigualtats socials                       | 8  |
| Pèrdua de valors. I Nous Valors            | 9  |
| Entorn familiar                            | 10 |
| Falta prevenció                            | 11 |
| Altres                                     | 12 |

| SOLUCIONS                                     |    |
|---|----|
| Modificar lleis                               | 1  |
| Augment policíaca                             | 2  |
| Augment eficàcia judicial                     | 3  |
| Millorar eficàcia policíaca                   | 4  |
| Limitar número d'immigrants                   | 5  |
| Orientar el sistema educatiu                  | 6  |
| Entorn familiar                               | 7  |
| Integrar grups de risc de marginació/exclusió | 8  |
| Reduir desigualtats socials                   | 9  |
| Mesures d'autoprotecció                       | 10 |
| Altres  | 11 |

## DADES SOCIOLÒGIQUES

| Sexe |   |
|------|---|
| Home | 1 |
| Dona | 2 |

| Edat             |   |
|------------------|---|
| Menys de 18 anys | 1 |
| 18 – 30 anys     | 2 |
| 31 – 50 anys     | 3 |
| 51 – 65 anys     | 4 |
| Més de 65 anys   | 5 |

| Origen          |   |
|-----------------|---|
| Mateix municipi | 1 |
| Balears         | 2 |
| Península       | 3 |
| Europa          | 4 |
| Resta del món   | 5 |

| Nivell d'instrucció              |   |
|----------------------------------|---|
| Sense estudis                    | 1 |
| Estudis primaris                 | 2 |
| Estudis secundaris (batxiller)   | 3 |
| FP                               | 4 |
| Estudis Universitaris (G. Mitjà) | 5 |
| Llicenciat                       | 6 |

| Situació laboral  |   |
|-------------------|---|
| Treballa          | 1 |
| Aturat            | 2 |
| Mestressa de casa | 3 |
| Jubilat           | 4 |
| Estudiant         | 5 |

| Ocupació                   |     |
|----------------------------|-----|
| Empresari                  | 1   |
| Professional Lliberal      | 2   |
| Funcionari                 | 3   |
| Treballador Autònom        | 4   |
| Treballador Compte d'altre | 5   |
| Directiu                   | 5.1 |
| Quadres intermedis         | 5.2 |
| Treballador Qualificat     | 5.3 |
| Treballador no qualificat  | 5.4 |

## DADES TERRITORIALS

| Illa       |   |
|------------|---|
| Mallorca   | 1 |
| Menorca    | 2 |
| Eivissa    | 3 |
| Formentera | 4 |

| A Mallorca  |   |
|-------------|---|
| Palma       | 1 |
| Part Forana | 2 |

| A Palma  |   |
|----------|---|
| Centre   | 1 |
| Eixample | 2 |
| Barriada | 3 |

| Nombre d'habitants    |   |
|-----------------------|---|
| Menys de 5.000 habs.  | 1 |
| 5.001 – 10.000 habs.  | 2 |
| 10.001 – 20.000 habs. | 3 |
| Més de 20.000 habs.   | 4 |
| Palma                 | 5 |

MUNICIPI: \_\_\_\_\_

Nom de l'enquestat: \_\_\_\_\_

Tel. \_\_\_\_\_

## ***PRINCIPALS RESULTATS 2013: QUADERNS GADES O 229***

## PREOCUPACIONS CIUTADANES (XXXVI)

### LA CRISI AUGMENTA LA PERCEPCIÓ D'INSEGURETAT

**D**es de l'any 2002, la Fundació Gadeso realitza estudis amb l'objectiu de conèixer el nivell de percepció dels ciutadans i ciutadanes sobre la seguretat, entesa de manera global i contemplada des de diversos àmbits. En aquest número de Quaderns Gadeso reflectim els resultats més rellevants de la investigació de 2013. En concret, hi trobareu l'índex de victimització, global i desglossat per illes; els factors que hi ha al darrere, un apartat especial dedicat als comerciants, les "situacions" que provoquen inseguretat i els seus nivells d'importància i satisfacció, la valoració de les forces de seguretat i les causes que originen la inseguretat ciutadana a Balears, amb les mesures que s'haurien d'aplicar per reduir-la.

Primer de tot volem definir el que entenem per **Índex de victimització**: número de ciutadans (en base 1.000) que reconeixen haver sofert en el darrer any, tant a nivell personal com en el seu entorn més proper, un o més fets considerats com a delictes o faltes.

L'anàlisi de la percepció ciutadana de la seguretat és una tasca complexa. Sens dubte, té molt a veure amb els **fets objectius i "reals"**, però també amb les **incerteses** relacionades amb altres situacions personals i col·lectives. Si a això hi sumam el protagonisme indiscutible de la crisi socioeconòmica, **la percepció d'inseguretat tendeix a augmentar**, perquè inclou, de manera inconscient, factors no tangibles: presència d'immigrants, atur i inestabilitat

laboral, futur dels fills, dificultats en l'economia domèstica...

A la taula número 1 es reflecteix aquest índex de victimització, desglossat per **illes** i per cada un dels **àmbits** en què s'ha dividit la investigació. Observant-la queda palès que a **Eivissa** es on es registra un índex major de victimització, mentre que a **Formentera** aquesta xifra és la menor de les illes.

Per àmbits, els fets contra el **vehicle** es situen en primer lloc, seguits de l'**habitatge**. Augmenten sensiblement els fets contra el **comerç** i també la percepció d'inseguretat respecte a la **persona física**. A la pàgina següent analitzarem amb més detall aquestes xifres.

TAULA N°1

#### ÍNDEX DE VICTIMITZACIÓ A LES ILLES BALEARS (per cada 1.000 habitants)

|                     | ILLES BALEARS | Mallorca     | Menorca      | Eivissa      | Formentera   |
|---------------------|---------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| VEHICLES            | 133,8         | 133,4        | 123,4        | 175,8        | 111,2        |
| HABITATGE           | 124,2         | 140,4        | 103,3        | 173,3        | 80,3         |
| COMERÇ*             | 56,7          | 53,2         | 40,3         | 95,4         | 41,3         |
| SEGURETAT PERSONAL  | 49,7          | 43,4         | 34,7         | 64,4         | 37,4         |
| <b>ÍNDEX GLOBAL</b> | <b>362,9</b>  | <b>370,5</b> | <b>301,7</b> | <b>509,3</b> | <b>270,2</b> |

\* Aquest índex fa referència a la percepció d'inseguretat dels ciutadans. A la pàgina 2 se reflecteix la percepció dels comerciants

Font: Seguretat i victimització a Balears 2013

Mostra: 1.700 entrevistes. Marge d'error màxim: +- 2,4%. Nivell de confiança del 95,5%. Treball de camp: Febrer-Març 2013.

# LA VICTIMITZACIÓ A BALEARS

A la primera pàgina hem vist els índex de victimització globals i desglossats per illes. A la taula següent se mostra com els fets contra els vehicles se centren principalment en el vandalisme (vidres romputs, retxades...) i en el robatori d'objectes del seu interior. En referència als fets contra l'habitatge, s'ha de ressaltar el significatiu augment de robatoris, furts i actes vandàlics a les segones residències. Pel que fa a la seguretat personal, la gran majoria de casos se centren en la substracció de la bossa o cartera, bé per descuit, bé mitjançant estrebada.

TAULA Nº2

| INSEGURETAT        | ÀMBITS   | Índex de victimització | PES*                                   | FACTORS  | Rellevància             |
|--------------------|----------|------------------------|--|--|-------------------------|
|                    | VEHICLES | 133,8                  | 36,8%                                  | - Vandalisme<br>- Robatori objectes<br>- Robatori vehicles | 44,2%<br>35,1%<br>29,3% |
| HABITATGE          | 124,2    | 34,1%                  | - Vandalisme<br>- Robatori             | 63,2%<br>43,9%   |                         |
| COMERÇ             | 56,7     | 15,6%                  | - Furts / Robatoris<br>- Vandalisme    | 64,3%<br>35,2%   |                         |
| SEGURETAT PERSONAL | 49,7     | 13,5%                  | - Robatori bossa o cartera, estrebades | 84,3%  |                         |

\* Distribució interna  
Font: Seguretat i victimització a Balears 2013

El sector del **comerç** és un dels més afectats per la crisi econòmica, principalment per la rellevant baixada del consum, però també és un col·lectiu que pateix la inseguretat més que altres.

La taula número 3 reflecteix que un alt índex de comerciants han patit fets contra els seus establiments, sobretot **furts** (substracció de mercaderies sense violència), **vandalisme** (pintades, petites destrosses, vidres romputs...) i **robatoris**

(lladres entrant a la força en el local). Els **atracaments** (robatoris amb violència i intimidació) només representen un petit percentatge d'aquest elevat índex de victimització.

Desglossant els resultats per illes, se pot comprovar com **Formentera** i, sobretot, **Menorca** són els territoris més segurs. Per contra, a **Mallorca** i especialment a **Eivissa** els comerciants declaren un alt percentatge de fets contra els seus negocis.

TAULA Nº3

**ÍNDEX DE VICTIMITZACIÓ AL COMERÇ (per cada 1.000 comerciants)**

|                     | ILLES BALEARS | Mallorca     | Menorca      | Eivissa      | Formentera   |
|---------------------|---------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| FURTS               | 177,5         | 230,0        | 132,0        | 208,0        | 140,0        |
| VANDALISME          | 147,2         | 179,0        | 79,5         | 225,0        | 105,4        |
| ROBATORIS           | 121,1         | 115,0        | 102,3        | 151,0        | 116,0        |
| ARTRACAMENTS        | 10,0          | 15,1         | 4,5          | 15,4         | 5,0          |
| <b>ÍNDEX GLOBAL</b> | <b>455,8</b>  | <b>539,1</b> | <b>318,3</b> | <b>599,4</b> | <b>366,4</b> |

Font: Seguretat i victimització a Balears 2013

# SITUACIONS D'INSEGURETAT

Com és sabut, vivim en una situació de crisi, dominada per la incertesa a tots els nivells: econòmic, laboral, polític i social. Aquestes incerteses es concreten en un conjunt de factors d'inseguretat, que precisament en l'època actual assoleixen més rellevància sobre la percepció que les persones tenen de la seva seguretat i la del seu entorn més proper. A la taula següent es reflecteixen, quines són les situacions que generen inseguretat entre els ciutadans de Balears.

TAULA Nº4

## SITUACIONS QUOTIDIANES QUE GENEREN INSEGURETAT

|  | Importància | Satisfacció |
|--|-------------|-------------|
| Petita delinqüència (estrebades, furts, clavelleres...)              | 8,8         | 4,3         |
| Gent sense feina, immigrants, captaires...                           | 8,5         | 4,1         |
| Visibilitat situacions crítiques (desnonaments, bancs d'aliments...) | 8,2         | 2,3         |
| Notícies als mitjans de comunicació (robatoris, assetjaments...)     | 8,1         | 4,7         |
| Bandes juvenils, botellot, gamberrisme...                            | 7,8         | 4,0         |
| Passejar o transitar per zones poc il·luminades, sense activitat...  | 7,6         | 4,4         |
| Destrossa de béns públics (mobiliari urbà, jardins, pintades...)     | 6,9         | 4,9         |

Font: Seguretat i victimització a Balears 2013

Importància i satisfacció sobre 10. Importància: rellevància del problema; Satisfacció sobre el grau de solució del problema

La petita delinqüència, concretada per exemple en les estrebades, la substracció de bosses o carteres, els petits furts a comerços o la presència de clavelleres a determinades zones, és considerada per una majoria de ciutadans una de les principals situacions quotidianes que generen inseguretat a les illes.

No obstant, l'augment de persones sense feina i una major presència d'immigrants i captaires, fruit de la situació de crisi, també és un factor rellevant a tenir en compte, doncs la inseguretat no se basa únicament en un temor per la integritat personal o de béns, sinó també en les incerteses

i preocupacions per la feina o pel futur.

Precisament la visibilitat de situacions crítiques, com els processos de desnonament o les coes davant els menjadors socials, i les notícies aparegudes als mitjans de comunicació sobre robatoris, atracaments o suïcidis contribueixen a incrementar la sensació d'inseguretat entre els ciutadans de les Illes Balears.

Finalment, hem de destacar també altres situacions com el botellot, el gamberrisme (petites destrosses, pintades...) o passejar per determinades zones o a segons quines hores.

### FORCES DE SEGURETAT

|                  |     |
|------------------|-----|
| Policia Local    | 4,1 |
| Policia Nacional | 4,3 |
| Guàrdia Civil    | 5,6 |

### SERVEIS D'EMERGÈNCIES

|                 |     |
|-----------------|-----|
| Emergències 112 | 4,2 |
| Cos de bombers  | 6,1 |

### FORCES DE SEGURETAT I EMERGÈNCIES

A la pàgina següent veurem que la principal solució proposada per la ciutadania per disminuir la percepció d'inseguretat és incrementar la presència de les forces de seguretat. Per això, resulta adient conèixer quina satisfacció en tenen, dels distints cossos policials i també dels serveis d'emergència.

Com se pot comprovar, la Guàrdia Civil és el cos de seguretat millor valorat pels ciutadans de les illes, amb un 5,6 sobre 10. En canvi, ni la Policia Nacional ni la Local surten ben parades i presenten puntuacions força negatives.

Pel que fa als serveis d'emergència, la tasca del número 112 tampoc no rep bones crítiques per part de la població, ben al contrari que el cos de bombers, que amb un 6,1 se situa al capdavant d'aquest particular rànquing.

TAULA Nº5

# INSEGURETAT: CAUSES I SOLUCIONS

La crisi afecta no tan sols a situacions greus de tipus econòmics sinó també a al mateix sistema democràtic, que els ciutadans consideren en els seus comportaments diaris com ineficaç i injust. Al mateix temps, també perceben una manca de resposta política als problemes reals. El conjunt d'aquestes incerteses condueix inevitablement a una societat dual i descohesionada.

Aquestes percepcions d'inseguretat tenen el seu reflex en dues qüestions bàsiques inclosos en l'enquesta sobre victimització que estam analitzant en aquest quadern: les causes de la inseguretat i les mesures que s'haurien d'aplicar per reduir-la.

TAULA N°6

## INSEGURETAT: LES CAUSES

|                                |       |    |
|--------------------------------|-------|----|
| Atur i inestabilitat laboral   | 49,3% | ↑↑ |
| Manca de forces de seguretat   | 43,4% | ↑  |
| Legislació inadequada          | 36,8% | ↑  |
| Immigrants irregulars          | 36,5% | ↑↑ |
| Situacions socials greus       | 26,2% | ↑  |
| Entorns familiars problemàtics | 24,2% | ↑  |

Com se pot comprovar a la taula adjunta, les principals causes subjacents a la inseguretat ciutadana tenen a veure, en primer lloc, amb l'atur i la inestabilitat laboral i, en segon, amb la percepció que hi ha poca presència de forces de seguretat en les ciutats i pobles de les illes.

A més, la ciutadania destaca com a causa d'inseguretat una legislació inadequada, que no sempre castiga amb la contundència necessària segons quins fets, i la presència d'immigrants irregulars. Per últim, i també molt relacionat amb la crisi, se ressalten les greus situacions socials i alguns entorns familiars problemàtics.

Respostes múltiples .Les fletxes indiquen la variació de la intensitat respecte la investigació de 2011

Font: Seguretat i victimització a Balears 2013

TAULA N°7

## INSEGURETAT: LES MESURES A APLICAR

|  |       |    |
|--|-------|----|
| Més presència de forces de seguretat   | 48,8% | ↑  |
| Modificar lleis i millorar la justícia | 47,2% | ↑↑ |
| Millorar el sistema educatiu           | 28,3% | ↑↑ |
| Reduir les desigualtats socials        | 25,9% | ↑↑ |
| Millorar els entorns familiars         | 22,7% | ↑  |

Directament relacionades amb les causes d'inseguretat que acabam de veure a la taula anterior, els ciutadans de Balears proposen com a principals mesures augmentar la presència de les forces de seguretat i escometre una modificació de la legislació actual lligada a una millora de l'eficàcia i la rapidesa de la justícia.

En un sentit més ampli, advoquen perquè se cerquin mesures destinades a reduir les creixents desigualtats socials i a millorar la situació dels entorns familiars on hi hagi o pugui haver conflictivitat.

Respostes múltiples .Les fletxes indiquen la variació de la intensitat respecte la investigació de 2011

Font: Seguretat i victimització a Balears 2013

[www.gadeso.org](http://www.gadeso.org)

## DOSSIERS I QUADERNS GADESO SOBRE LA SEGURETAT

Per ampliar el coneixement sobre la seguretat i la victimització, a la nostra web podeu consultar les investigacions completes elaborades per la Fundació Gadeso (dossiers números 1, 7, 307, 308, 383 i 384).

A més, les dades més rellevants d'anys anteriors estan publicades en els Quaderns Gadeso 143 i 162

**Fundació GADESO:** C/Ter n°14 1er. Palma de Mallorca - 07009  
 TEL. +34 971 479503 FAX. +34 971 470042. PÀGINA WEB: [www.gadeso.org](http://www.gadeso.org)  
 E-MAIL: [fundaciogadeso@gadeso.org](mailto:fundaciogadeso@gadeso.org)  
 Dipòsit legal: PM-436-2011

